

Op. 2010

Prof. Univ. Dr Ing Mihovil Gračanin

**MALI
PEDOLOŠKI
PRAKTIKUM**

1945

Poljoprivredna Naklada Zagreb

ZNANSTVENA POLJOPRIVREDNA KNJIŽNICA
SVEZAK 2

Urednik:

Prof. Univ. Dr Ing Mihovil Gračanin

Tisak: Novinsko-izdavaško poduzeće „Naprijed“

PREDGOVOR

Odavno se osjećala potreba, da se izda priručnik za pedološki praktikum, koji bi slušače, agronome i šumare, uveo u metodiku istraživanja tla i olakšao im praktične vježbe na terenu i u laboratoriju. Okolnost, da se u ovoj prvoj poratnoj godini na Poljoprivredno-šumarski fakultet upisao golem broj slušača, pa činjenica, da će se vježbe uz skućene laboratorijske prilike moći uspješno odvijati samo onda, ako slušači pristupe k vježbama dobro upoznati s principima laboratorijskih i terenskih istraživanja, potaknuli su nas, da izdamo ovaj mali priručnik za pedološki praktikum. U njemu su obuhvaćene samo neke metode pedoloških istraživanja, koje se mogu upoznati u kratkim vježbama tokom zimskog i ljetnog semestra. Između mnogih metoda odabrane su samo one, koje su ili od nastavnog značenja, ili od važnosti za kasniji rad terenskih agronoma i šumara. Kod izbora metoda morali smo se obazirati i na to, da slušačima prve godine još nisu dovoljno poznati principi analitičke kemije.

Iako je ova knjižica namijenjena slušačima poljoprivredno-šumarskog fakulteta, ona će moći poslužiti i kulturnim te građevnim tehničarima, biljnim sociolozima i ekolozima, kao i drugim prijateljima prirode, koje zanimaju pedološka istraživanja.

Opširan prikaz metodike pedoloških istraživanja bit će donešen u posebnom izdanju »Velikog pedološkog praktikuma«, koji je u pripremi.

S A D R Ž A J

Predgovor	5
I. Značenje pedoloških istraživanja	7
II. Istraživanja tla u terenu	9
1. Opći principi terenskih istraživanja	9
2. Terenski pribor	10
3. Istraživanja sondom i otvaranje profila	12
4. Izučavanje morfoloških osobina	13
5. Uzimanje monolita i uzoraka tla za mehaničku, fizikalnu, kemijsku i mikrobiološku analizu	18
6. Dnevnik pedoloških istraživanja	22
7. Kartografija i kartografske oznake	24
III. Istraživanja tla u laboratoriju	28
1. Elementarni mehanički sastav (tekstura) tla	28
2. Struktura tla	43
3. Određivanje kapaciteta tla za vodu i zrak, po- roziteta, specifične težine, propustnosti tla za vodu, te kapilarnog uspona vode	46
4. Određivanje sadržine kalcijskog karbonata	55
5. Mineralni dio tla; određivanje »gubitka žare- njem«	61
6. Određivanje humusa	63
7. Određivanje karaktera humusa	68
8. Kvalitativno određivanje ferospojeva u tlu	68
9. Određivanje reakcije tla	69
10. Određivanje nitrata	79
11. Određivanje NH_4 u tlu	80
12. Određivanje mikrobiološke aktivnosti tla	81
Literatura	83